

JEDNOSTAVAN RAST MIKROORGANIZAMA I KINETIKA TROŠENJA SUBSTRATA U HOMOGENOJ OKOLINI

MONOD J.: (*Recherches sur la Croissance des Cultures Bacteriennes 1942, Hermann & Cie, Paris*)
(*Ann. Rev. Microb. 3, 71, 1949*)

za logaritamsku (eksponencijalnu) fazu

MONOD-ova formula

$$\frac{dX}{dt} = \mu^* X \quad 5-1$$

$$\int_{X_0}^X \frac{dX}{X} = \mu^* \int_0^t dt \quad 5-2$$

$$X = X_0 \cdot e^{\mu^* t} \quad 5-3$$

MONOD-ova formula

PITANJE: da li je μ konstanta ili je varijabla ovisna o "S"???

ODGOVOR:

μ je konstanta u eksponencijalnoj fazi rasta ako je $S \gg K_s$, a varijabla je u svim ostalim fazama rasta, pri čemu je za fazu usporenog rasta i za stacionarnu fazu približno zadovoljavajuća Monod-ova jednačina

MONOD-ova formula

$$\mu = \mu_{\max} * \frac{S}{K_s + S} \quad 5-4$$

Kombinacijom jednačbi 5-3 i 5-4 dobiva se:

$$X = X_0 * e^{(\mu_{\max} * \frac{S}{K_s + S} * t)} \quad 5-5$$

KOJA JE VAŽEĆA ZA EKSPONENCIJALNU, A Približna ZA STACIONARNU I ZA FAZU USPORENOG RASTA

vrijedi i ovo...

$$q = q_{\max,s} * \frac{S}{K_s + S} \quad 5-6$$

$$\mu = Y_{x/s} * q \quad 5-7$$

-TEISSIER G.

- (*Ann. Physiol. Physiochim. Biol.* 12, 527, 1936)

$$\square \mu = \mu_{\max} * [1 - e^{-(S/K_s)}] \quad 5-8$$

- /empirijska jednadžba/

- MOSER H.

*.(The Dynamics of Bacterial Populations
Maintained in the Chemostat*

- Carnegie Institution, Washington D.C. No 614,
1958

$$\mu = \mu_{\max} * \frac{S^n}{K_s + S^n} \quad 5-9$$

Contois D.E ¹; Fujimoto Y. ²

- 1 (*J. Gen. Microbiol.* 21,40, 1959) i
- 2 (*J. Theor. Microbiol.* 5, 71, 1963)

$$\mu = \mu_{\max} * \frac{S}{K_s * X + S} \quad 5-10$$

POWELL E.O.:

- (*Microbial Physiology and Continuous Culture*, London. Her Mayestys Stationary Office p 34.,1967)
- /ubacuje permeabilnost stijenke, difuziju substrata i veličinu stanica/

$$\mu = \mu_{\max} * \frac{S}{(K_s + K_D) + S} \quad 5-11$$

BLACKMAN F.F.

- (*Ann. Bot.* 19, 281,1905)

$$\mu = \mu_{\max} * \frac{1}{2} \frac{S}{K_s} \quad S < 2K_s \quad 5-12$$

$$\mu = \mu_{\max} \quad S > 2K_s$$

DABES J.N. FINN R.K. and
WILKIE C.R.

- (*Biotechnol. Bioeng.* 15, 1159,1973)

$$\mu^2 K - \mu*(1+S+K*\mu_{\max}) = K_s - \mu_{\max}*S$$

5-13

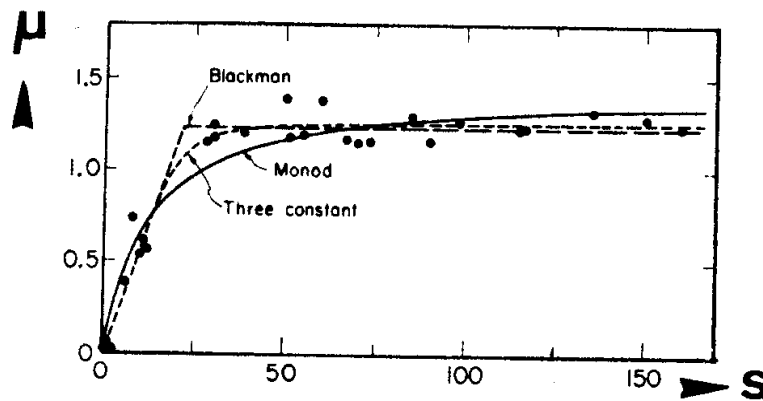
“jednadžba tri konstante”

$K \ll \text{---} \rightarrow$ MONOD jed.

$K_s \ll \text{---} \rightarrow$ BLACKMANN

DABES J.N. FINN R.K. and
WILKIE C.R.

- (*Biotechnol. Bioeng.* 15, 1159,1973)

KONO ¹; KONO I ASAI ²

- (*Biotechnol. Bioeng.* 10, 105, 1968),
- (*Biotechnol. Bioeng.* 11, 293, 1969)

Uvode koncept promjene reda reakcije kad se dostigne X_{krit} (0--->1).

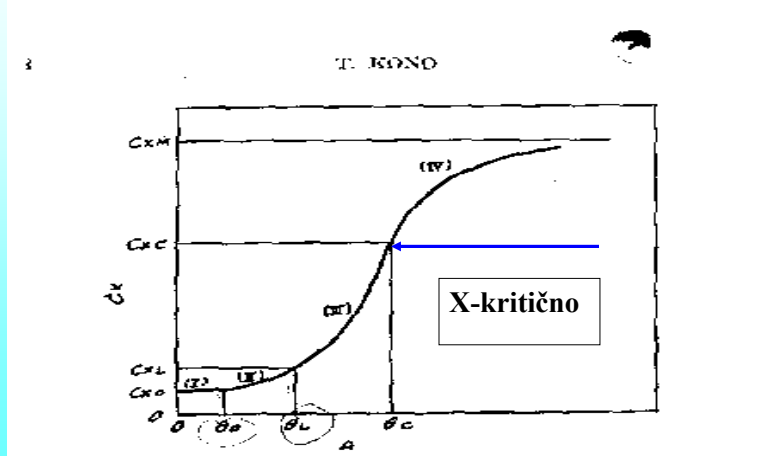
$$\frac{dX}{dt} = \mu * X * \Phi \quad 5-15$$

KONO ¹; KONO i ASAI ²

Φ = Koeficijent aktivnosti za trošenje substrata, to je omjer stanica (udjel) koje su u stanju trošiti supstrat (tj. rasti) i ukupnog prisutnog broja, a dobiva se iz eksperimentalnih podataka

KONO 1; KONO i ASAI 2

Podjela rasta po fazama

KONO 1; KONO i ASAI 2

$$dX/dt = \mu^* X * \Phi$$

1. faza indukcije:

$$X = X_0 \quad \Phi = 0$$

KONO ¹; KONO i ASAI ²

2. faza prijelaza (u eksp. fazu !!)

$$X = X_0 + (X_L - X_0) * \left(\frac{t_L - t_0}{t - t_0}\right)^2$$

$$\Phi = \frac{X - (1 - \Phi\#) * X_0}{X_0} \quad 0 \Rightarrow 1$$

$\Phi\#$ = udio stanica u inokulumu koje su sposobne razmnožavati se

KONO ¹; KONO i ASAI ²

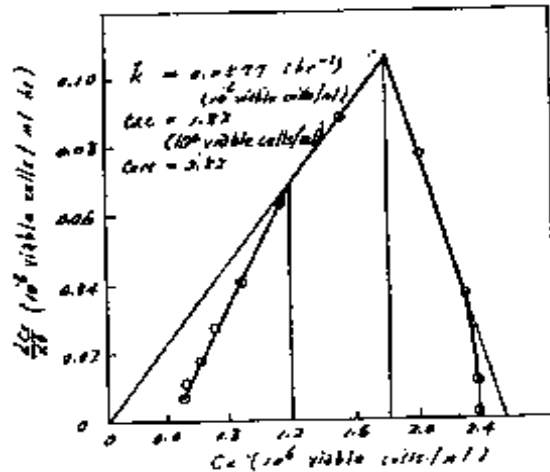
3. faza eksponencijalnog rasta

$$X = X_0 * e^{\mu(t-t_c)} \quad \Phi = 1$$

4. faza usporenog rasta

$$X = X_{\max} - (X_{\max} - X_{\text{krit}}) * e^{-\left(\mu * \frac{X_{\text{krit}}}{X_{\max} - X_{\text{krit}}}\right) * (t - t_c)}$$

KONO¹; KONO i ASAI²

MASON T.J. i MILLIS N.F.

(*Biotechnol. Bioeng.* 18, 1337, 1976)

UPOTREBLJAVA SE KAD JE
SUBSTRAT TRANSPORTIRAN U
STANICU TRANSPORTNIM
PROTEINOM-PERMEAZOM PA
JE KINETIKA TRANSPORTA
ODLUČUJUĆA

MASON T.J. i MILLIS N.F.

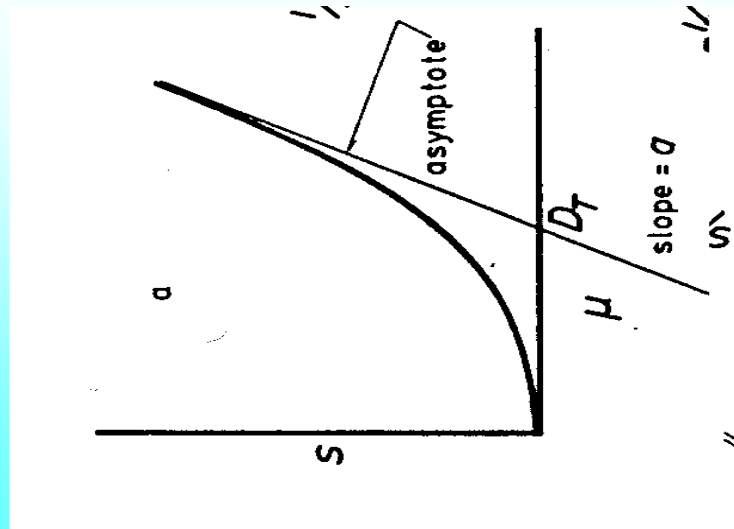
Primijećeno je odstupanje od Monod-ovog modela u rastu kvasca na **glukozi i heksadekanu** uz **NH₄⁺** kao ograničavajući substrat.

$$\mu = \mu_{\text{ASSYMP}} * \frac{S}{K_s + S} + r_s^{\#} * S^n \quad 5-16$$

MASON T.J. i MILLIS N.F.

- **n** = red reakcije, obično 1
- nacrtana asimptota od krivulje $\mu = f(S)$,
- μ_{ASSYMP} = presjecište asimptote i ordinate **S=0**
- $r_s^{\#}$ = brzina difuzije substrata u stanicu a grafički to je koeficijent smjera asimptote (prema osi μ).

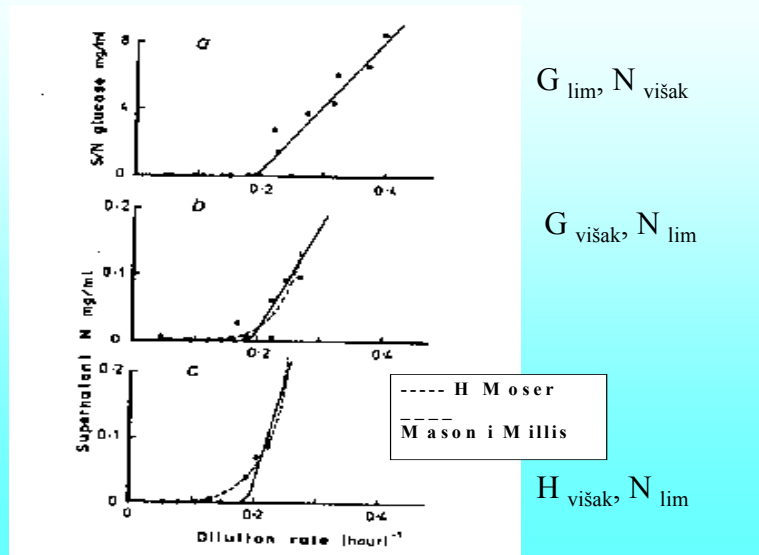
MASON T.J. i MILLIS N.F.

MASON T.J. i MILLIS N.F.

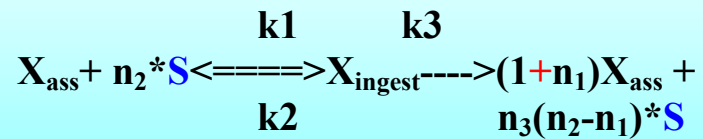
uvjeti	$D=0,19$	K_s	$r^\#$
Gluk. (lim) $N_{(suv.)}$	0,04		0,024
Gluk. (suv.) $N_{(lim.)}$	0,0018		0,6
Heks. (suv.) $N_{(lim.)}$	0,0013		0,3

MASON T.J. i MILLIS N.F.

VERHOFF F.H. i sur.

(*Biotechnol. Bioeng.* 14, 411, 1972)

asimilacija

“gutanje” i dioba

VERHOFF F.H. i sur.

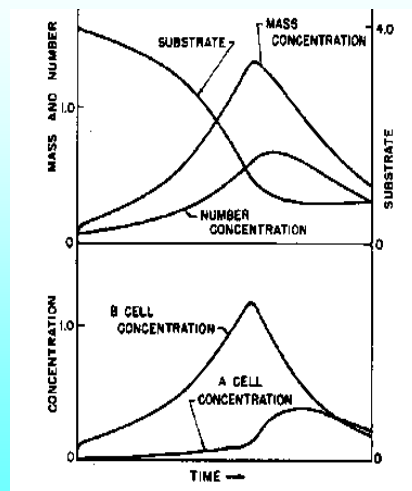
Uzima da je asimilacija stupanj koji određuje brzinu

$$\frac{\mu}{k_3 \cdot n_1} = -\left(\frac{k_1 \Delta S}{2k_3 \cdot n_1} + \frac{k_2 + k_3}{2k_3 \cdot n_1}\right) + \left[\left(\frac{k_1 \Delta S}{2k_3 \cdot n_1} + \frac{k_2 + k_3}{2k_3 \cdot n_1}\right)^2 + \frac{k_1 \Delta S}{k_3 \cdot n_1}\right]$$

5-17

ΔS = RAZLIKA VANJSKE I UNUTARNJE KONCENTRACIJE SUBSTRATA U STANICI
 n = maseni stehiometrijski faktori

VERHOFF F.H. i sur.

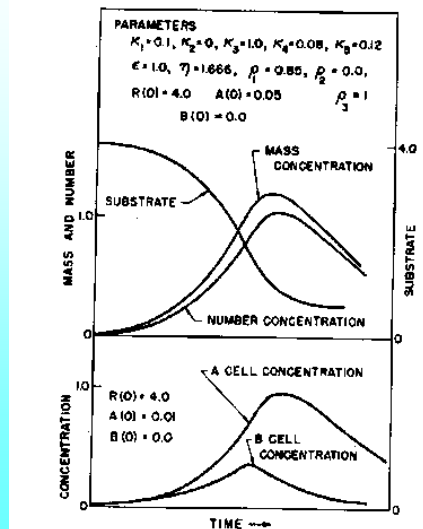

asimilacija
dominira

A, B = dva različita m.o. obzirom na razvoj inokuluma,

B tip je inokuliran iz podloge s visokom konc. lim. substrata

VERHOFF F.H. i sur.

A, B = dva različita m.o. obzirom na razvoj inokuluma

“gutanje”
dominira

KONAK A.R.

(J.Appl.Chem.Microbiol.15,683,1974)

$$\frac{d\mu}{dS} = k(\mu_{\max} - \mu)^p \quad 5-17$$

k = KINETIČKA KONSTANTA
p = RED “REAKCIJE”

KONAK A.R.

UVODI KONCEPT RELATIVNE SPEC.BRZINE RASTA:

$$\frac{d(\mu/\mu_{\max})}{dS} = k * (\mu_{\max})^{p-1} * \left(1 - \frac{\mu}{\mu_{\max}}\right)^p \quad 5-18$$

$p=2$ ----> Monod; $p=1$ ----> Teissier

$$K_s = \frac{1}{k * \mu_{\max}}$$

KARGI F. i SHULER M.L.

(Biotechnol. Bioeng. 21, 1871, 1979)

$$\frac{d(\mu/\mu_{\max})}{dS} = K * \left(\frac{\mu}{\mu_{\max}}\right)^m * \left(1 - \frac{\mu}{\mu_{\max}}\right)^p \quad 5-19$$

K, m, p = KONSTANTE

KARGI F. i SHULER M.L.

MODEL	K	m	p
MONOD	$1/K_s$	0	2
TEISSIER	$1/K_s$	0	1
MOSER H	$n/(K_s)^{1/n}$	$1-1/n$	$1+1/n$
CONTOIS	$1/K_s X$	0	2
KONAK	$k * \mu_{max}$	p	p

VAVILIN V.A.

(*Biotechnol. Bioeng.* 24, 1721, 1982)

$$q_s = q_{smax} * \frac{S^n}{(K_s)^{n-p} * (S_0)^p + S^n}$$

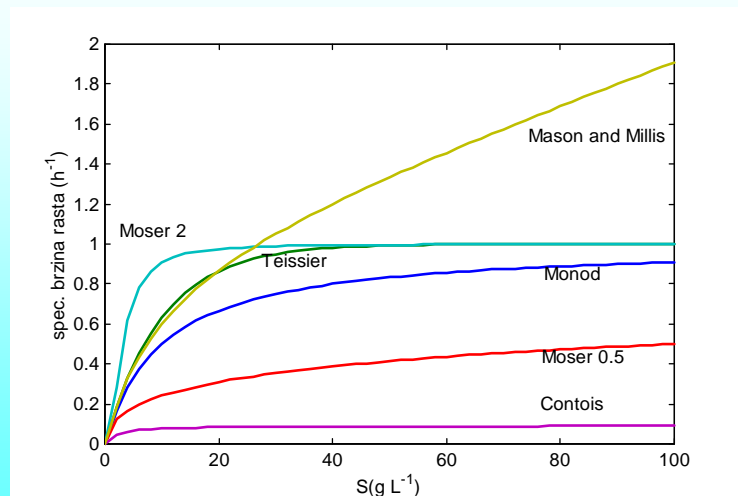
S = reaktorska konc.

So = ulazna konc.

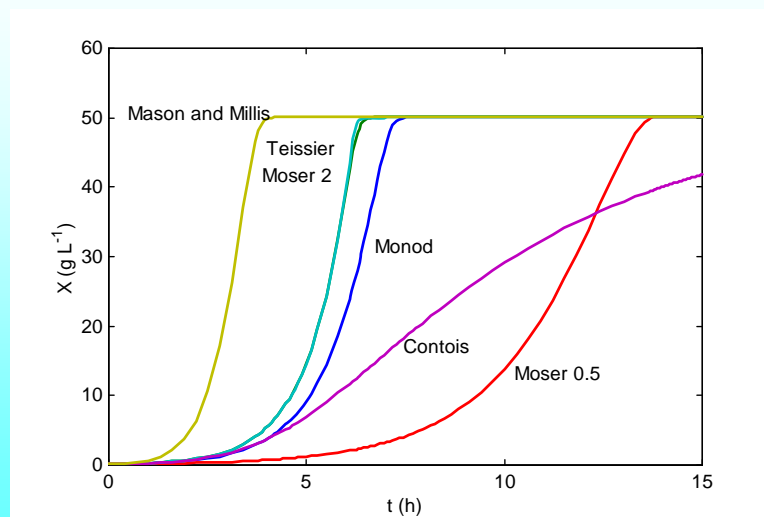
5-20

OTPADNE VODE: S---->S_b---->S_{nk}
(redosljedna i parcijalna razgradnja, lako i teško razgradljivi supstr.)

USPOREDNI DIJAGRAMI μ :

USPOREDNI DIJAGRAMI X:

UTJECAJ KONCENTRACIJE BIOMASE NA KINETIKU RASTA

VERLHUST P.F.(1845)

$$\mu = \mu_{\max} - k * X \quad 5-21$$

MEYRATH J.

*(Mittel. Versuchsanst. für Gärungsgew.
Wien 5/6, 95,1973)*

$$\mu(s,x) = \mu_{\max} * \frac{S_0 - (X/Y)}{K_s + S_0 - (X/Y)} \quad 5-22$$

$S_0 - X/Y$ REPRESENTIRA "S"

**VERLHUST P.F-PEARL'S.
JEDNADŽBA**

$$N = \frac{N_0 \mu_{\max} e^{\mu_{\max} t}}{\mu_{\max} + m_x * N_0 (e^{\mu_{\max} t} - 1)} \quad 5-23$$